

Handläggare
Susanne Höglin
Telefon: 0850829766**Till**
Stadsbyggnadskontoret

Dreven 1 m.fl., förslag till detaljplan, 2020-00580

Med anledning av stadsbyggnadskontorets remiss av rubricerat ärende vill Skönhetsrådet anföra följande.

Beslut

Skönhetsrådet avstyrker förslag till detaljplan i föreliggande form.

Ärendet

Planförslaget möjliggör bebyggelse i tre kvarter med cirka 450 bostäder i flerbostadshus, verksamheter i bottenvåning, förskola och parkeringshus. Förslagets genomförande innebär att befintliga dagligvaruhandels- och verksamhetslokaler rivs. Nya gator för gång, cykel och bil skapas och i korsningen av Gamla Tyresövägen och Flygledargatan föreslås en högre byggnad i 16 våningar.

Skönhetsrådet finner att platsen är möjlig att utveckla och bebygga men att exploateringen är för kraftig. Rådet förordar en generell sänkning och mer enhetlig utformning så att den nya bebyggelsen bättre relaterar till de angränsande områdena Skarpnäcksstaden och Norra Sköndal som båda är mycket sammanhållna. Med en jämnare höjd skulle miljön längs gamla Tyresövägen bli lugnare och mer enhetlig. Även materialvalet bör renodlas och förslaget skulle tjäna på att hålla sig till ett eller högst två fasadmateriäl.

I detaljplanen föreslås ett höghus om 16 våningar, byggnaden blir enligt planbeskrivningen ”en fokuspunkt att orientera sig efter (...), markerar entrén till Skarpnäck söderifrån och placeras i ett strategiskt läge vid ett nytt lokalt centrum och mötesplats.”

Skönhetsrådet delar inte analysen för placeringen av ett högt hus. Historiskt har skalan sänkts i mötet mellan stadsdelar och högre hus har placerats för att markera centrum eller funktioner av allmänintresse, till exempel tunnelbaneuppgångar. Om varje ny stadsdel markeras med ett höghus skapas en mer svårorienterad stadsmiljö i det större sammanhanget. En lättbegriplig orientering uppnås bäst genom gatunätet vilket är utformat på ett bra sätt i förslaget. Höghuset bör därför utgå.

Av 100 träd inom planområdet avses två ekar skyddas. Önskvärt vore en tydligare redovisning av vad som kommer att hända med de

övriga 98 träden inom planområdet. I kvarter B är delen mot Tyresövägen svårt bullerutsatt varför ett hus i avvikande skala (sju- respektive åtta våningar) placeras längs vägen för att skydda mot buller. Rådet ställer sig tveksamt till utformningen i denna del; den västra gaveln ligger för nära de två ekarna, gården blir trång och mötet med radhusbebyggelsen blir alltför hårt. Förslaget bör arbetas om så att det trappar ned mot radhusen och det bör även studeras om kv. B och C kan förskjutas närmare Gamla Tyresövägen. Bullerfrågan bör här hanteras utan tekniska lösningar. Förskolans placering mot ett parkrum samt den förhållandevis generösa friytan är ett positivt inslag i planen. Med gården förlagd utom kvarteret istället för inne på gården undviks konflikter med andra boende. Den lösningen borde kunna studeras i fler av stadens planförslag.

Att uppfylla krav på parkering och tillgänglighet och samtidigt gestalta goda bostadsgårdar innebär svåra avvägningar. Underbyggda garage begränsar möjligheten att skapa grönskande och lummiga gårdar då bjälklaget inte blir tillräckligt djupt för plantering av större träd. Samtidigt möjliggör garagen bostadsgårdar utan parkering och trafik. Kvarter B får en underbyggd gård medan kvarter A byggs direkt på mark utan underliggande parkeringsgarage, men för att klara tillgänglig angöring och parkering i kvarter A blir gården i stora delar hårdgjord. Dessutom löper ett allmänt stråk rakt igenom kvarteret vilket är olyckligt eftersom många studier visar att bostadsgårdar som utformas främst för de boende upplevs som tryggare och används i högre utsträckning. Stadens egna krav innebär att all parkering i samband med ny bebyggelse måste lösas på fastighetsmark. Konsekvensen av detta kan innebära underbyggt garage, eller angöring och parkering för rörelsehindrade på bostadsgården, med mer eller mindre hårdgjorda ytor på gården. I båda fallen påverkas bostadsgårdarna negativt. Med högre ambitioner för mobilitet samt lägre p-tal skulle garagen kunna undvikas och gränsen för tillgänglig angöring ändå kunna uppnås.

Slutligen anser Skönhetsrådet att det principiellt är bra att ett parkeringshus redovisas i planen men att det är svårt att tillstyrka utan att se något gestaltungsförslag. Hur parkeringshuset utformas är av stor vikt givet dess synliga läge såsom varande porten in från Tyresövägen.

Rådet till skydd för Stockholms skönhet

10535 Stockholm
Telefon 0850829766
Växel 08-50829000
susanne.hoglin@stockholm.se
stockholm.se/skonhetsradet

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Magnus Henrik Erkki,Nerlund	2022-12-08
Inga Margareta,Varg	2022-12-08